

**Modře označené štítky znamenají,
že není zaplacené předplatné!
Předplatné na jeden rok je
38,10+ 1,90 (GST) = 40 kan. dolarů
Cena 1.62 + 0.08 (GST) = 1.70 dolaru.**

Agreement # 40005374/ Registration # 09089

**Datum, dokdy jsou
noviny předplaceny,
je v pravém horním
rohu štítku!**

J Time
Committed
À déla
convenu

Telefon: 416/530-4222

Fax: 416/530-0069

E-mail: abe@zpravy.ca
abe@satellite1-416.com

ČESKOSLOVENSKÝ ČTRNÁCTIDENÍK - CZECHOSLOVAK BI-WEEKLY

No. 14.

(439.)

Vol. 19.

satellite **1-416**

Thursday,

August 6,

2009

Published by ABE, P. O. Box 176, Station „E“, Toronto, Ontario, Canada M6H 4E2

www.satellite1-416.com nebo www.zpravy.org nebo www.zpravy.ca

Čtyři letní zastavení

DO TORONTA ZAVÍTAL PRAŽSKÝ SOUBOR ROLNIČKA. VLEVO: SBORMISTR KAREL VIRGLER, VPRAVO: B. MARTINŮ: VYNÁŠENÍ SMRTI.

FOTO: M. GABÁNKOVÁ

Zastavení první

Když jsem byl mladší, občas se mi stalo, že jsem sáhl po knížce, kterou jsem již dávno předtím přečetl a začal ji číst někde od prostředku a musel jsem ji dočíst. Čím jsem starší, tím je méně času, ale v minulých dnech jsem se chtěl kouknout jen na kousek Antonionioho filmu *Zvětšenina*. Zajímalo mne, jak bude film vypadat na DVD. Jenže jakmile se film objevil na obrazovce, už jsem od něj neodtrhl oči a musel ho sledovat až do konce. Jedná se o největší filmovou roli herce Davida Hemmingse, který zemřel na infarkt v 62 letech v roce 2003 při natáčení v Rumunsku. Byl zároveň vynikajícím hudebníkem a dokonce spolupracoval i s takovými hvězdami jako byla Marlene Dietrich, David Bowie a s některými členy skupiny *the Byrds*.

Antonioni si zvolil pro svůj film příběh fotografa, který vlastně neví co se sebou a se svým talentem a který si zároveň neuvědomuje svoji osamělost. Víc než lidmi je fascinován věcmi. Třeba i bezcennými krámy ve vetešnictví jako je vrtule od letadla. Fotografuje intuitivně, tam kde tuší, že by se mohlo něco neobvyklého stát, ať je to fotografie holuba na ulici anebo neobvyklý pár v parku. Nemá rád naaranžované komerční fotografie.

Snad nejsilnějším momentem filmu je okamžik, kdy k němu přijdou dvě dívky (jednou z nich je francouzská herečka Jean Birkin) a dochází k erotické scéně. Ve stejný okamžik však spatří na stěně zvětšeninu fotografie, která odhaluje vraždu. Tento existenciální zážitek je silnější než všechny freudovské teorie. Erotický zážitek se odkládá: „Tomorrow!“ Silnější je touha po sdělení.

Zbytek filmu je hledáním osamělého člověka, hledáním partnera, hledáním pochopení, hledáním někoho, komu by se bylo možné svěřit, ale takový člověk neexistuje.

Zůstává jen samota, která je občas narušena hudbou v nočním klubu, kdy dochází k chvilkové komunikaci při hudbě skupiny *The Yarbuds*. Kytarista při svém vystoupení rozbíjí kytaru. Publikum s ním komunikuje. Diváci se vrhají po zbytcích hudebního nástroje. Hemmings je v této době za fetyšemi nejlepší a i tentokrát zvítězí, ale ve stejném okamžiku si uvědomí, že věci jsou bez vztahu k události bezcenné.

Když vyjde na ulici, zahodí zbytek kytary a chodec, který si nástroje všimne si ho prohlédne a ponechá ho opět ležet na chodníku.

V závěru filmu se fotograf vrací do parku. Mrtvola je odstraněna. Vražda se nestala. Příběh, který se mu stal je neskutečný, neviditelný, nepolapitelný jako tenisový míček, s kterým skupina mimů hraje na tenisových kurtech. Tento prorocký film byl natočen v roce 1966.

Nedávno do Toronta přijela skupina mladých lidí sbírat materiály o emigraci. Když jsem se jich zeptal, jestli nechtějí vědět něco o době normalizace, odpověděli, že je zajímavá emigrace před rokem 1968. Svět, který zde byl před padesáti lety je natolik vzdálený, že stojí za to, aby se jim zabývali. Svět před čtvrt stoletím je něco jako neviditelný tenisový míček, který stále poletuje mezi lidmi, ovládá je, oni podle něj reagují, ale je obtížné ho zachytit. Je obtížné ho zvednout ze země a hodit ho zpátky na tenisový kurt.

Do jaké míry hovoří *Zvětšenina* k mladým lidem, kteří znají už jen digitální fotoaparáty v době, kdy tisíce fotek nedělá pouze excentrický fotograf, ale každý turista ve věku od pěti do devadesáti let a na digitální obrazovce si snímky může zvětšit, jak chce. Problémem je, že naše oko již ztratilo citlivost vidět detaily, které odhalují pro život důležité skutečnosti.

Zastavení druhé

O souboru *Rolnička* jsem nikdy před koncertem v kostele sv. Václava nic neslyšel, což není chybou tohoto souboru. Když jsem přišel minulý úterý na koncert tohoto souboru, překvapilo mne jak je velký a že se jedná jak o děti, které začaly nedávno chodit do školy, tak i o ty, které už se školní docházkou zřejmě skončily. Nejen to, ale že převládala děvčata, zatímco chlapců bylo asi jen pět. Dalším překvapením byl rozmanitý repertoár. Kromě klasiky jako byl Dvořák a Smetana se mi líbila *Lesní studánka*, kterou zhudebnil na text J. V. Sládka J. B. Foerster. Skutečně s radostí děti provedly *Vynášení smrti* od Bohuslava Martinů. Při tom byl cítit stesk tohoto exulanta po Vysočině a po okolí Poličky.

Z klasiky zaznělo i skvělé Boycovo *Alleluja*. Při Gershwinově *Summertime*, jsem si vzpomněl na mladého Vladimíra Mišíka a musím přiznat, že se mi to líbilo stejně jako před čtyřiceti lety. Asi je to nadčasové, stejně jako spirituál *Swing Low Sweet Chariot*, který se stal v roce 2003 hymnou anglických ragbistů. Škoda jen, že pro sólový zpěv nezbylo více místa. Zato zbyl čas na tanec a na hudební nástroje, které děti rovněž perfektně ovládaly.

Asi osmdesát posluchačů v kostele svatého Václava vidělo skupinu dětí, které mají rády hudbu. Možná, že z nich vyrostou takové hvězdy jako je Eva Pilarová, která snad také začínala v podobném sboru, aspoň jsem to kdysi četl na nějakém jejím elpíčku.

Kromě farnosti sv. Václava, která poskytla zdarma místnost, je nutné poděkovat i členkám torontské odbočky ČSSK Radmile Locherové a Barunce Sherriřfiové, které tento zážitek připravily.

POKRAČOVÁNÍ NA STR. 3